

Przegląd Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie przeglądu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (2008/2236(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie utworzenia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa¹ (European Neighbourhood and Partnership Instrument – ENPI),
- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję;
- uwzględniając plany działań przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Egiptem, Gruzją, Izraelem, Jordanią, Libanem, Mołdawią, Marokiem, Autonomią Palestyńską, Tunezją i Ukrainą,
- uwzględniając ustanawiającą partnerstwo umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Federacją Rosyjską z drugiej strony, która weszła w życie w dniu 1 grudnia 1997 r., a także wznowienie w grudniu 2008 r. negocjacji celem zawarcia nowej umowy o partnerstwie i współpracy,
- uwzględniając decyzje Rady ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych z września i października 2008 r. w sprawie wznowienia dialogu z władzami białoruskimi i zawieszenia ograniczeń w podróży dla czołowych przedstawicieli na okres sześciu miesięcy w związku ze zwolnieniem więźniów politycznych i nieznaczną poprawą w sposobie przeprowadzenia wyborów parlamentarnych,
- uwzględniając deklarację barcelońską przyjętą na Euro-Śródziemnomorskiej Konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych, która odbyła się w Barcelonie w dniach 27 i 28 listopada 1995 r., ustanawiającą partnerstwo euro-śródziemnomorskie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2008 r. zatytułowany „Proces barceloński: Unia na rzecz regionu Morza Śródziemnego” (COM(2008)0319),
- uwzględniając zatwierdzenie procesu barcelońskiego: Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego na szczycie Rady Europejskiej w dniach 13 i 14 marca 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie wydane na szczycie na rzecz regionu Morza Śródziemnego, który odbył się w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie dobrych rządów, projektów i regionalnego dialogu politycznego, przyjęte na konferencji ministerialnej poświęconej procesowi

---

¹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.

barcelońskiemu: Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego, która odbyła się w Marsylii w dniach 3 i 4 listopada 2008 r.,

- uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 4 grudnia 2006 r. w sprawie wzmocnienia EPS (COM(2006)0726) oraz z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie silnej EPS (COM(2007)0774),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 kwietnia 2007 r. zatytułowany „Synergia czarnomorska – Nowa inicjatywa współpracy regionalnej” (COM(2007)0160) oraz komunikat Komisji z dnia 19 czerwca 2008 r. (COM(2008)0391) zawierający sprawozdanie z pierwszego roku wdrażania synergii czarnomorskiej,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 grudnia 2008 r. zatytułowany „Partnerstwo wschodnie” (COM(2008)0823),
  - uwzględniając pismo komisarz Benity Ferrero-Waldner z dnia 26 kwietnia 2006 r., skierowane do Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu,
  - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie EPS i strategii rozszerzenia UE,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie państw i regionów sąsiadujących z UE,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Budżetowej i Komisji Rozwoju Regionalnego(A6-0037/2009),
- A. mając na uwadze, że przeprowadzona w 2006 r. reforma instrumentów finansowych i porozumienie w sprawie nowych ram pomocy zewnętrznej zawierało zobowiązanie Komisji do dokonania śródkresowego przeglądu wdrażania rozporządzenia ENPI przed wyborami europejskimi w 2009 r. i przyznało Parlamentowi zwiększone uprawnienia kontrolne w zakresie pomocy wspólnotowej,
- B. mając na uwadze, że w 2006 r. Komisja Spraw Zagranicznych powołała grupy robocze w zakresie ENPI-Południe i ENPI-Wschód w celu przeprowadzenia ustrukturyzowanego dialogu z Komisją w sprawie wdrażania dokumentów, które wyznaczyły ramy polityczne udzielania pomocy w ramach ENPI,
- C. mając na uwadze, że od początku obecnej perspektywy finansowej w 2007 r. celem ENPI jest wspieranie EPS, a w szczególności planów działania EPS oraz strategicznego partnerstwa z Federacją Rosyjską poprzez wspieranie realizacji mapy drogowej dla czterech wspólnych przestrzeni,
- D. mając na uwadze, że głównym celem EPS jest ustanowienie przyjaznego środowiska w najbliższym otoczeniu Unii Europejskiej; mając na uwadze, że kraje sąsiadujące z UE w naturalny sposób dzielą się na dwie kategorie: na sąsiadów południowych i wschodnich, mających różne cele i różne podejście do Unii Europejskiej; mając na uwadze, że podział ten ilustrują dwie zaproponowane niedawno inicjatywy, a mianowicie Unia rzecz regionu Morza Śródziemnego i partnerstwo wschodnie,
- E. mając na uwadze, że celem ENPI jest również finansowanie transgranicznych i

wielonarodowych programów w obszarze ENPI w celu wsparcia między innymi takich inicjatyw jak synergia czarnomorska, Unia rzecz regionu Morza Śródziemnego i partnerstwo wschodnie,

- F. mając na uwadze, że EPS nadal jest jednym z głównych priorytetów polityki zagranicznej Unii Europejskiej i że oferuje ona wszystkim zainteresowanym państwom możliwość ściślejszej integracji z UE,
- G. mając na uwadze, że EPS jest niezależna lecz nie oderwana od procesu akcesyjnego i stanowi krok w kierunku politycznego i gospodarczego zbliżenia pomiędzy UE i krajami z nią sąsiadującymi,
- H. mając na uwadze, że szybki wzrost demograficzny w krajach sąsiadujących z UE, którego konsekwencją jest coraz większa urbanizacja życia ich mieszkańców, stanowi nowe wyzwanie dla ENPI,

Uwagi ogólne

1. jest zdania, że ogólnie rzecz biorąc, przepisy rozporządzenia ENPI są adekwatne i dostosowane do celów współpracy z krajami sąsiednimi i z innymi organizacjami wielostronnymi;
2. wzywa Komisję do dalszego opracowywania – wraz z rządami krajów uczestniczących – mechanizmów konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim i władzami lokalnymi w celu większego zaangażowania ich w planowanie i wdrażanie ENPI i krajowych programów reform; zwraca się do Komisji o przyspieszenie publikacji rocznego programu działań na jej stronie internetowej i przekonanie współuczestniczących rządów do regularnego udostępniania publicznego krajowych dokumentów programowych;
3. wzywa Radę do opracowania wraz z Parlamentem elastycznego i przejrzystego narzędzia do udzielania informacji w tej dziedzinie oraz do szybkiego przekazywania Parlamentowi protokołów zawierających podjęte decyzje;
4. zachęca Komisję oraz władze krajowe, regionalne i lokalne do promowania programów miast i regionów bliźniaczych oraz do odpowiedniego wsparcia takich programów w celu wzmocnienia lokalnej i regionalnej zdolności administracyjnej w krajach sąsiadujących, a także do promowania zarówno programów wymian dla społeczeństwa obywatelskiego, jak i mikroprojektów;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zainicjowała w ramach ENPI nowy program współpracy w zakresie rozwoju obszarów miejskich i dialogu (Cooperation in Urban Development and Dialogue - CIUDAD), umożliwiający wsparcie konkretnych projektów współpracy między miastami europejskimi i miastami z krajów należących do strefy objętej ENPI; podkreśla, że tego typu inicjatywy są właściwym sposobem wspierania dialogu i procesu demokratyzacji; dlatego też wnioskuje, by przy okazji przeglądu średniookresowego ram finansowych na lata 2008-2009 przyznano większe środki na wzmocnienie tych inicjatyw;
6. wyraża opinię, że należy zwiększyć widoczność pomocy wspólnotowej poprzez ukierunkowaną komunikację z zainteresowanymi stronami i opinią publiczną, i zaleca w tym względzie rozwijanie kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim i władzami

lokalnymi, które, jako podmioty bliskie obywatelom, stanowią właściwy i skuteczny szczebel działania;

7. wzywa do bardziej ambitnej realizacji rocznych programów działań w dziedzinie demokracji, rządów prawa i praw człowieka zgodnie z celami określonymi w planach działań EPS, w celu uniknięcia znacznych rozbieżności w przydziale środków dla partnerów wschodnich i śródziemnomorskich; uważa, że należy uczynić więcej dla nakłonienia partnerskich rządów do podjęcia zobowiązania do działań w tych dziedzinach;
8. podkreśla konieczność określenia jasnych, konkretnych i wymiernych celów we wszystkich negocjowanych obecnie nowych planach działań EPS; akcentuje potrzebę współzależności między wszystkimi rozdziałami tychże planów działań w celu uzyskania postępów we wszystkich rozdziałach bez wyjątku; w związku z tym ponawia wezwanie do realizacji światowej polityki praw człowieka i demokracji, łączącej wszystkie narzędzia istniejące w tej dziedzinie;
9. zauważa, że mimo zwiększonej elastyczności i uproszczenia instrumentów pomocy wspólnotowej, co w szczególności obrazuje europejski instrument na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka¹, procedury i ramy czasowe ENPI są nadal uciążliwe dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych; wzywa Komisję do przeprowadzenia analizy porównawczej procedur stosowanych przez innych głównych darczyńców i przedstawienia jej wyników Parlamentowi;
10. jest przekonany, że sektorowe i ogólne wsparcie budżetowe w ramach ENPI powinno być dostępne jedynie dla krajów, które są w stanie wykorzystać je w sposób przejrzysty, skuteczny i odpowiedzialny i w których stanowi ono istotnie środek motywujący; wzywa Komisję do rozważenia celowości wsparcia budżetowego dla krajów, które mają problemy z zarządzaniem budżetem, procedurami kontrolnymi i wysokim poziomem korupcji; zwraca się do Komisji o znalezienie właściwej równowagi między elastycznością a przejrzystością przy selekcji, wdrażaniu i monitorowaniu programów ENPI;
11. podkreśla potrzebę indywidualnego podejścia do kwestii uzależnienia pomocy od spełnienia warunków politycznych w danym kraju, mającego na celu m.in. propagowanie demokracji, zasad państwa prawa i dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, praw mniejszości i niezawisłości sądów; dlatego też uważa, że dogłębna i rzetelna ocena wszystkich projektów dotyczących wymiaru sprawiedliwości finansowanych w ramach omawianego instrumentu powinna być podawana do publicznej wiadomości i przedstawiana Parlamentowi;
12. z zadowoleniem przyjmuje włączenie współpracy transgranicznej w zakres rozporządzenia ENPI, jako strategicznego narzędzia dla opracowywania wspólnych projektów i pogłębiania więzi pomiędzy krajami objętymi EPS i państwami członkowskimi; nalega jednak na potrzebę stworzenia szczególnych instrumentów, aby zapewnić regularną kontrolę zarządzania wspólnymi programami operacyjnymi i procesu wdrażania ich po obu stronach granic UE;
13. wzywa Komisję do przygotowania szczegółowego przeglądu wszystkich wspólnych programów operacyjnych zatwierdzonych na okres 2007-2013 wraz z oceną stopnia

---

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1889/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 1).

poszanowania zasad przejrzystości, skuteczności i partnerstwa przy wdrażaniu programów; zachęca Komisję do przygotowania spisu problemów, z jakimi najczęściej spotykają się organy zarządzające, zarówno w regionach przygranicznych UE jak i w krajach objętych EPS, w celu przygotowania bardziej adekwatnych rozwiązań problemów na przyszły okres programowania;

14. zachęca Komisję do ułatwienia wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących współpracy transgranicznej pomiędzy programami i projektami europejskiej polityki sąsiedztwa oraz działaniami podejmowanymi w ramach realizacji celu „europejskiej współpracy terytorialnej” jak również zakończonej już inicjatywy wspólnotowej INTERREG III A; uważa w szczególności, że należy rozwijać inicjatywy szkoleniowe, w tym programy nauki języków krajów sąsiadujących, i inicjatywy ustanawiania miast bliźniaczych skierowane do urzędników służby cywilnej; sugeruje w tym kontekście okresowe analizy postępów dokonanych w zakresie rozwijania możliwości działania i rozwoju instytucjonalnego po obu stronach granic UE;
15. podkreśla znaczenie wyjaśnienia związków między EPS jako polityką ramową a regionalnymi inicjatywami EPS, takimi jak synergia czarnomorska, Unia na rzecz regionu Morza Śródziemnego i przyszłe partnerstwo wschodnie, a także poprawy koordynacji i komplementarności tych inicjatyw i poszczególnych instrumentów pomocy wspólnotowej; wzywa do poprawy synchronizacji programów ENPI i współpracy finansowej oferowanej przez państwa członkowskie oraz organizacje międzynarodowe;
16. podkreśla potrzebę lepszej współpracy krajów ENPI z agencjami UE i zwiększenia możliwości uczestnictwa krajów ENPI w programach wspólnotowych pod warunkiem spełnienia celów planów działań EPS; wzywa Komisję do podjęcia skutecznych działań w celu zminimalizowania obciążenia finansowego krajów trzecich chcących brać udział we wspomnianych programach wspólnotowych;
17. podkreśla z naciskiem potrzebę przejrzystości płatności dokonywanych w ramach ENPI w podziale na kraje, regiony i dziedziny priorytetowe;
18. wzywa do zwrócenia większej uwagi na mobilność, zwłaszcza poprzez ustanowienie z krajami ENPI partnerstwa na rzecz mobilności i kontakty międzyludzkie, w szczególności w zakresie edukacji, badań i rozwoju oraz dialogu w kwestiach gospodarczych i politycznych; wzywa do pilnych działań w celu zmniejszenia opłat wizowych dla obywateli i mieszkańców wszystkich krajów ENPI, prowadzących docelowo do liberalizacji reżimu wizowego;
19. popiera podejście Komisji do integracji gospodarczej, obejmujące cel polegający na ustanowieniu pogłębionej i wszechstronnej strefy wolnego handlu;
20. odnotowuje, że pomimo podejmowanych w niektórych krajach ENPI starań na rzecz promowania równouprawnienia płci i zwiększenia uczestnictwa kobiet w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym, środki takie nie doprowadziły jeszcze do żadnej istotnej poprawy w sąsiednich krajach śródziemnomorskich, jak również w niektórych sąsiadujących krajach wschodnich; wzywa Komisję do bardziej systematycznego zajęcia się kwestią nierówności płci w określaniu założeń programowych oraz wdrażaniu ENPI;
21. popiera podejście Komisji do kwestii bezpieczeństwa energetycznego, nastawione na utworzenie w perspektywie średnioterminowej zdywersyfikowanego rynku energii między

UE a krajami z nią sąsiadującymi, obejmującego wzajemne połączenia przynoszące korzyści obu stronom; podkreśla jednak, że podobnie jak na dalsze ujednoczenie polityki energetycznej i prawodawstwa partnerów z praktyką wspólnotową i wspólnotowym dorobkiem prawnym, szczególną uwagę należy zwrócić na unowocześnienie infrastruktury energetycznej w krajach partnerskich;

22. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wniosek Komisji dotyczący partnerstwa wschodniego obejmuje ustanowienie platform tematycznych (poświęconych demokracji, dobremu rządowi i stabilności, integracji gospodarczej i spójności z polityką UE, bezpieczeństwu energetycznemu, kontaktom międzyludzkim), odpowiadających głównym dziedzinom współpracy;
23. podkreśla potrzebę zwiększenia środków finansowych ENPI w celu umożliwienia EPS osiągnięcia coraz bardziej ambitnych celów i wsparcia jej nowych inicjatyw regionalnych; ; zwraca się przy tym o to, aby mogły z nich skorzystać zarówno kraje śródziemnomorskie , jak i kraje wschodnioeuropejskie;
24. wzywa do oceny obecnej skuteczności i wpływu wydatków w szerszym kontekście, takim jak działania pomocowe krajów trzecich;
25. wzywa Komisję do przygotowania oceny wpływu polityk krajów trzecich, w szczególności Chin i Rosji, w sferze pomocy zagranicznej udzielanej krajom EPS i wpływu kryzysu finansowego na kraje ENPI;
26. wzywa Komisję do dokładnej oceny rzeczywistych potrzeb krajów, którym dostarcza obecnie oficjalną pomoc na rzecz rozwoju i podobne wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem poziomów PKB i stóp wzrostu gospodarczego w krajach otrzymujących pomoc;
27. wzywa państwa członkowskie do wsparcia finansowego programów reform określonych w planach działań EPS poprzez dalsze wpłaty na rzecz sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego i podobnych inicjatyw ENPI oraz do zwiększenia pomocy bilateralnej;
28. przypomina, że podczas negocjacji podstawy prawnej ENPI Parlament miał uzasadnione obawy w związku ze sposobem w jaki średnio i krótkoterminowe dokumenty strategiczne oraz dokumenty dotyczące poszczególnych krajów, często zawierające orientacyjne kwoty finansowe, będą podlegały kontroli parlamentarnej; wzywa do oceny sposobu realizacji tych orientacyjnych zobowiązań finansowych w ciągu ostatnich dwóch lat;
29. wyraża w związku z tym obawy co do wysokiego poziomu żądanych przesunięć budżetowych w rozdziale 19 08 budżetu, które już sięgają kwoty oznaczającej skumulowany wzrost zobowiązań o 410 mln euro i płatności o 635 mln euro w latach 2007 i 2008;
30. z satysfakcją odnotowuje, że kraje objęte ENPI są uprawnione do korzystania z pożyczek Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI)¹ oraz że operacje finansowe powinny wspierać

---

¹ Decyzja Rady 2006/1016/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie udzielenia gwarancji wspólnotowej dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby projektów poza granicami Wspólnoty (Dz.U. L 414 z 30.12.2006, s. 95).

politykę zagraniczną UE i być z nią spójne, w tym w odniesieniu do szczegółowych celów regionalnych; przypomina, że obecny maksymalny pułap operacji finansowych EBI dla krajów objętych ENPI w latach 2007-2013 wynosi 12,4 mld euro, a kwota ta podzielona jest na dwa orientacyjne pułapy dodatkowe dla krajów śródziemnomorskich (8,7 mld euro) i dla krajów wschodnich i Rosji (3,7 mld euro); wzywa do oceny, wraz z EBI, sposobu wykorzystywania tych pożyczek;

31. z satysfakcją odnotowuje, że Trybunał Sprawiedliwości niedawno uchylił pierwotną podstawę prawną tych pożyczek, na skutek zakwestionowania jej przez Parlament¹, oraz orzekł, że w tych przypadkach powinna mieć zastosowanie procedura współdecyzji na mocy art. 179 i 181a Traktatu WE; podkreśla, że przegląd ENPI i przyjęcie rozporządzenia zastępującego uchyloną decyzję Rady w sprawie gwarancji wspólnotowej dla pożyczek EBI musi się odbywać równolegle, ponieważ są to uzupełniające się instrumenty w obszarze polityki UE wobec krajów ościennych, a zatem należy unikać sprzecznych lub nieskutecznych przepisów;
32. ponownie wyraża zaniepokojenie potencjalnym brakiem kontroli i ryzykiem sprzeniewierzenia funduszy Wspólnoty w sytuacji gdy pomoc UE jest przekazywana poprzez fundusze powiernicze ofiarodawców; podkreśla rolę zdrowego systemu finansów publicznych opartego na jawności i kontroli demokratycznej; w związku z tym wzywa Komisję do unikania w miarę możliwości dystrybucji funduszy poprzez tego typu pośredników, jeżeli istnieją lepsze i bardziej przejrzyste sposoby ich dystrybucji;

Uwagi dotyczące krajów i regionów

33. przyjmuje do wiadomości postępy w dziedzinie Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego; podkreśla jednak, że:
- finansowanie z ENPI odpowiednio inicjatywy południowej lub wschodniej EPS nie powinno się odbywać ze szkodą dla żadnej z nich,
  - Parlament powinien być odpowiednio informowany o projektach w ramach Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego finansowanych z ENPI;
  - w przypadku wykorzystania środków ENPI szczególne znaczenie ma przejrzystość innych źródeł, w tym finansowania prywatnego;
34. przypomina, że śródziemnomorski aspekt EPS powinien uzupełniać proces barceloński i że jego cele powinny być jaśniej określone, by wzmocnić proces barceloński poprzez sprzyjanie wielostronnemu podejściu regionalnemu;
35. uważa, że chcąc zwiększyć skuteczność projektów regionalnych, wielostronnych i transgranicznych prowadzonych w ramach ENPI, powinno się rozważyć rozszerzenie możliwości udziału w tych programach na wszystkich nowych partnerów Unii na rzecz basenu Morza Śródziemnego;
36. jest zdania, że niedawne wydarzenia geopolityczne u wschodnich sąsiadów UE podkreślają wagę dalszego rozwoju EPS poprzez lepsze dostosowanie jej do potrzeb partnerów, co

---

¹ Wyrok z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie C-155/07 Parlament Europejski przeciwko Radzie Unii Europejskiej (Dz.U. C 327 z 20.12.2008, s. 2).

obejmuje zwiększenie zaangażowania UE w regionie Morza Czarnego oraz ambitne partnerstwo wschodnie; podkreśla potrzebę przyspieszenia ustanowienia strefy wolnego handlu, w szczególności z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Mołdawią i Ukrainą, tak by mogła ona powstać, gdy tylko partnerzy będą do tego gotowi, oraz potrzebę jak najszybszego zakończenia rozmów w sprawie ruchu bezwizowego w podróżach do UE, a także konieczność zacieśnienia współpracy regionalnej w celu wspierania stabilności i dobrobytu w krajach sąsiadujących z UE;

37. proponuje utworzenie przy udziale Parlamentu Europejskiego zgromadzenia wschodnich krajów sąsiedzkich („Euroeast”) na wzór zgromadzeń „Euromed” i „Eurolat”, które miałyby za zadanie wdrożenie ENPI w krajach Europy Wschodniej, takich jak Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia, Ukraina i Białoruś;
38. zauważa, że tzw. zamrożone konflikty stanowią przeszkodę dla pełnego rozwoju EPS w regionie południowego Kaukazu, i wzywa Radę do bardziej aktywnego zaangażowania się w rozwiązywanie konfliktów;
39. podkreśla, że potrzebne jest większe zaangażowanie w regionie Morza Czarnego, by UE mogła pomóc w rozwiązaniu niektórych z nierozstrzygniętych konfliktów i zacieśnić współpracę między krajami tego regionu, uważa, że zintensyfikowana współpraca regionalna w regionie Morza Czarnego powinna stanowić jeden z głównych priorytetów EPS oraz różnych inicjatyw regionalnych podjętych przez UE; oczekuje dalszej realizacji inicjatywy synergii czarnomorskiej; nawołuje do wzmocnionej współpracy z Turcją w basenie Morza Śródziemnego, mając na względzie jej strategiczną wagę i rolę, jaką mogłaby odegrać w przyszłości w realizacji wspólnej regionalnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także do współpracy z Rosją, podkreślając potrzebę pełnego zaangażowania tych krajów w rozwiązanie regionalnych konfliktów i sprzyjanie pokojowi i stabilności w europejskim sąsiedztwie; uważa, że w tych ramach możliwe jest wdrożenie pewnej liczby projektów leżących we wspólnym interesie;
40. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że partnerstwo wschodnie oferuje ambitnym krajom partnerskim, takim jak Ukraina, bardziej zdecydowane zachęty; z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza nowy kompleksowy program rozwoju instytucjonalnego mający poprawiać zdolności administracyjne w stosownych dziedzinach współpracy;
41. uważa, że partnerstwo wschodnie nie powinno przeszkadzać w uzyskaniu członkostwa UE tym krajom sąsiadującym, które chciałyby się o nie ubiegać na podstawie art. 49 Traktatu UE;
42. popiera wniosek Komisji dotyczący partnerstwa wschodniego, zakładający tworzenie nowych stosunków w oparciu o nowe układy o stowarzyszeniu dostosowane do danych krajów, co będzie lepszą odpowiedzią na oczekiwania partnerów aspirujących do nawiązania ściślejszych stosunków;
43. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że bezpieczeństwo energetyczne jest integralną częścią wniosku w sprawie partnerstwa wschodniego w stosunkach z partnerami na Wschodzie; popiera główne cele wspomnianego komunikatu Komisji z dnia 3 grudnia 2008 r., takie jak szybkie zakończenie negocjacji w sprawie członkostwa Ukrainy i Mołdawii we Wspólnocie Energetycznej i zwiększenie zaangażowania politycznego w stosunkach z Azerbejdżanem, mające na celu zbliżenie go do rynku energii UE oraz integrację infrastruktury; zaznacza, że wszystkie kraje EPS powinny zostać objęte środkami współpracy w dziedzinie energii;

44. popiera pakiet na rzecz odbudowy i stabilności w ramach budżetu wspólnotowego, który w latach 2008-2010 przeznaczona do 500 milionów euro na odbudowę Gruzji ze zniszczeń wojennych i na reintegrację gospodarczą uchodźców wewnętrznych do czasu powrotu do domów i odzyskania własności; podkreśla, że finansowaniu wspólnotowemu powinny towarzyszyć odpowiednie warunki polityczne i mechanizmy monitoringu w celu zapewnienia przeznaczenia pomocy na najpilniejsze potrzeby Gruzji; podkreśla, że celem pomocy powinno być wsparcie planu reform określonego w planie działań EPS i dokumencie programowym ENPI, które nadal są wysoce aktualne;
45. podkreśla potrzebę dokonania przeglądu środków finansowych dla Białorusi w celu stwierdzenia, czy można poszerzyć współpracę o zagadnienia poza energią, środowiskiem naturalnym i migracją w celu kontynuowania polityki ponownego zaangażowania zapoczątkowanej przez Radę we wrześniu 2008 r.; przypomina, że stosunki między UE a Białorusią będą zależeć w znacznej mierze od zaangażowania rządu Białorusi na rzecz wartości demokratycznych; podkreśla potrzebę skutecznych uwarunkowań politycznych oraz gwarancji, że pomoc będzie miała natychmiastowy i bezpośredni wpływ na obywateli i nie będzie wykorzystywana przez władze przeciw ich politycznym oponentom; podkreśla, że UE powinna skuteczniej wspierać społeczeństwo obywatelskie i partie polityczne stojące w obronie demokracji;
46. wyraża opinię, że w czasie negocjacji w sprawie nowego układu o partnerstwie i współpracy między UE a Rosją UE powinna skupić się na następujących kwestiach:
- lepszej współpracy ze strony Rosji w identyfikowaniu wyraźnych priorytetów współpracy finansowej, co doprowadzi do lepszego planowania i wieloletniego programowania pomocy;
  - gwarancjach, że każda pomoc finansowa udzielona władzom rosyjskim przyczynia się do podniesienia standardów demokratycznych w Federacji Rosyjskiej;
  - zwiększeniu współwłasności projektów wytypowanych do finansowania;
- o
- o   o
47. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich i krajów ENPI, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Euro-Śródziemnomorskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu.